

INDHOLDSFORTEGNELSE

Landslægeembedet	side	3-4
Topografi	-	5
Folketallet, levendefødte og døde	-	6
Fødselsstatistik	-	7
Levendefødte	-	7
Fødselsoverskud	-	7
Dødfødte	-	7
Dødfødselshyppighed	-	7
Fødte udenfor ægteskab	-	8
Sygehusfødsler	-	8
Dødfødselshyppigheden 1986-00	-	9
Døde pr. 1000 lev.f. i 1. leveage 1986-00	-	9
Perinatal dødelighed 1986-00	-	9
Spædbørnsdødelighed 1986-00	-	10
Abortindgreb.....	-	10-13
Sterilisationer	-	14-15
Dødelighed	-	16
Antal døde	-	16
Spædbørnsdødelighed	-	16
Forventet middellevetid	-	16-17
Dødsårsager	-	18-21
Retslægelige ligsyn	-	22
Dødsfald ved ulykkestilfælde	-	22
Færdselsulykker	-	22
Brug af sikkerhedssele	-	22
Nedstyrtning og fald	-	23
Spærring af luftvejene	-	23
Drukning	-	23
Selvmord	-	23
Drab	-	23
Ligsynslov m.v.	-	23
Udeladte retslægelige ligsyn	-	23
Anmeldelsespligtige sygdomme, epidemier m.v. ..	-	24
Syfilis	-	24
Gonoré	-	24
Chlamydia	-	24
Meningococpsygdom	-	24
Hepatitis	-	24
AIDS	-	24
HIV-test	-	24
Pertussis	-	25
Ornithosis ("Nátasjúkan")	-	25
Botulisme	-	25
Levnedsmiddel- og vandbårne sygdomme	-	25
Infectiones cutis neonatorum	-	25
Tuberkulose	-	26
Vaccinationer mod gul feber	-	26
Kirkegårde	-	27
Institutioner for mindre børn	-	27
Medicinalpersonale	-	28
Sygehuslæger	-	28
Kommunelæger	-	28

Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen	-	28
Tandlæger	-	28-29
Jordemødre	-	29
Apotekervæsenet	-	29
Ikke indregistreret medicin	-	29
Særtilskud til medicin	-	29
Det permanente medicintilskudsudvalg	-	29
Registreringsnævnet	-	30
Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel ..	-	30
Klager over autoriseret sundhedspersonale.....	-	30
Sundhedsoplysning	-	31
Helbredsbedømmelser	-	31
Retslig virksomhed	-	32
Medicolegale ligsyn	-	32
Kørekortssager	-	32
Tvangsindlæggelser	-	32
Sager vedr. avlingstidspunkt	-	32
Ligpas	-	32
Resumé	-	33
Summary	-	34
Bilag I (Befolkningens bevægelser 2000)	-	35

LANDSLÆGEEMBEDET

Landslægeembedet er en statslig institution under Sundhedsministeriet og hører i faglig henseende under Sundhedsstyrelsen.

Til embedet er der udover landslægen knyttet to deltidsansatte ikke-lægelige assistenter (sekretærer), og disse har en ugentlig arbejdstid på tilsammen 38 timer.

Landslægen fungerer som rådgiver for statslige myndigheder samt Færøernes Landsstyre og de kommunale myndigheder i lægelige, hygiejniske, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

Landslægeembedet fører på sundhedsstyrelsens vegne tilsyn med den virksomhed, der udøves på Færøerne af autoriseret sundhedspersonale (læger, sygeplejersker, tandlæger, jordemødre, apotekere m. fl.). Landslægen yder bistand til rets- og politimyndighederne i retsmedicinske og lignende sager. Desuden udarbejder landslægen årlige medicinalberetninger for Færøerne. Embedslægeinstitutionerne i Danmark er som helhed ophørt med at udarbejde årsberetninger. På Færøerne har man valgt indtil videre at fortsætte med at udgive årlige medicinalberetninger.

Det er hensigten i de kommende medicinalberetninger at medtage flere data vedrørende sundhedssektoren, især hvad angår sygehussektoren. Muligvis vil nogle data fra socialområdet tillige blive præsenteret.

Dette er den nuværende landslæges 22. medicinalberetning.

Landslægen er som følge af paragraf 9 i Anordning for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde nr. 389 af 15.11.1966 medlem af Færøernes Ulykkesforsikringsråd. De øvrige medlemmer er sorenskriveren og tre medlemmer, valgt af lagtinget. Rådet træffer afgørelser om tilkendelse af invalide-pension. Endvidere træffer rådet afgørelser i henhold til ulykkesforsikringsanordningen. I 2000 afholdt Færøernes Ulykkesforsikringsråd 35 møder, ved hvilke der blev behandlet 1.894 sager (mod 2.160 i 1999), heraf 474 sager vedrørende invalideforsikrings-lovgivningen, 1.347 vedrørende ulykkesforsikringsordningen og 83 sager vedrørende andre, især generelle spørgsmål.

Herudover er landslægen bl.a. medlem af Færøernes sterilisationsnævn, Færøernes nævn for børneforsorg, Færøernes karantænekommission, det permanente medicintilskudsudvalg på Færøerne, registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter på Færøerne, skolerådet for sygeplejerskeuddannelsen og deltager jævnlige i de årlige Nordiske Medicinaldirektørmøder.

Den 1. juni 1995 trådte lov nr. 316 af 17. maj 1995 om sundhedsvæsenet på Færøerne i kraft. Efter denne lov fastsætter Færøernes hjemmestyre regler om sundhedsvæsenets opgaver,

ydelser og administration.

Landslægeembedet har i 2000 fået forelagt 9 sager, hvor Færøernes Landsstyre har anmodet om udtalelser bl.a. vedr. nye love, cirkulærer m.v. med henblik på ikrafttræden for Færøerne.

Landslægen har i 2000 deltaget i bl. a. følgende møder, symposier m.v. udenfor Færøerne:

Konference om forebyggelsesaktiviteter på sygehuse, København 8. maj 2000.

Kontaktforum for smitsomme sygdomme, Fødevarerdirektoratet 10. maj 2000.

Møde mellem administrerende embedslæger og Sundhedsstyrelsen, København 1. februar, 26. september og 12. december 2000.

Kontaktforum for miljømedicin, Odense 16. maj 2000.

Møde i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, København 2000 14. juni 2000.

Kontaktforum vedr. tilsyn, København 25. september 2000.

Kontaktforum vedr. smitsomme sygdomme, København 10. oktober 2000.

Kontaktforum vedr. forebyggelse, København 11. oktober 2000.

TOPOGRAFI

Færøerne - landslægeembedets arbejdsområde - består af 18 øer samt et større antal holme, strandpiller og skær. Det samlede areal er 1399 km². Den største ø er Streymoy på 374 km². Øgruppen ligger i Nordatlanten mellem 61° 24' og 62° 26' nordlig bredde. Vestligste og østligste punkter ligger på henholdsvis 7° 41' og 6° 15' vestlig længde.

Øerne er af vulkansk oprindelse og opbygget af plateau-basalter. Alderen af den vulkanske virksomhed ansættes til ældre tertiær, 50-60 millioner år. Øernes geologiske opbygning er enkel med vekslende lag af basalt (lava) og tuf (vulkansk aske). Efter at den vulkanske virksomhed var ophørt, satte de nedbrydende kræfter ind. Udsat for angreb af is - Færøerne har haft deres egen lokale nedisning -, luft, vind, regn og havets brænding fremkom de nuværende landskabsformer med karakteristiske fjorde, dale, fjelde, indsøer og stejle forbjerger.

Den gennemsnitlige højde er 300 m, og det højeste fjeld, Slættaratindur, er 882 m.

Den totale kystlængde er 1100 km, og det er otte gange så langt som den teoretisk korteste, hvilket giver tydeligt indtryk af arealets stærke opdeling.

Beliggenheden i Nordatlanten er isoleret, idet der er 300 km til det nærmeste beboede område, Shetlandsøerne. Til Island er afstanden 450 km og til Norge 675 km, medens sejldistancen til København er ca. 1500 km.

Øernes placering betinger et klima af udpræget oceanisk natur med ringe forskel på koldeste og varmeste måned, godt 7 grader.

På Færøerne er den længste dag 19½ og den korteste 5 timer.

Folketallet, levendefødte og døde

Vedrørende folketallet ved årets begyndelse og afslutning m.v. for året 2000 henvises til Bilag I.

Folketallet pr. 31.12.2000 46.180

Efter præsternes månedsberetninger var antallet af

Levendefødte 698

Døde 338

**Dødsfaldenes fordeling på
årets måneder:**
(efter præsternes indberetning)

januar	49
februar	30
marts	23
april	14
maj	22
juni	26
juli	33
august	31
september	33
oktober	25
november	26
december	26
Hele året	338

FØDSELSSTATISTIK

Fødselsoverskuddet i 2000 (levendefødte minus døde) var 360.
Bevægelsen af dette tal har i de senere år været følgende:

2000	360
1999	251
1998	279
1997	303
1996	299
1995	305
1994	330
1993	394
1992	426
1991	491

Efter fødselsanmeldelserne og sognepræsternes indberetning fødtes der i 2000 på hele Færøerne 698 levende børn.

Antallet af levendefødte børn har i de senere år været som følger:

2000	698
1999	632
1998	641
1997	676
1996	695
1991 - 95: gennemsnitlig pr. år	751
1986 - 90: -	- - 862
1981 - 85: -	- - 717
1975 - 80: -	- - 760
1971 - 75: -	- - 796
1965 - 70: -	- - 892

Antallet af **dødfødte** i 2000 var 2 (to drenge). Med tallene 698 levendefødte og 2 dødfødte fås en dødfødselshyppighed på 2,9 ‰.

Dødfødselshyppigheden har gennem de senere år været:

2000	2,9 ‰
1999	9,5
1998	6,2
1997	1,5
1996	4,3
1995	9,2
1994	4,5
1993	2,6
1992	1,2
1991	5,8

Dødsårsagen for de to dødfødte i 2000 var jvf.dødsattesterne: intrauterin asphyxi (1) og placentainsufficiens (1).

De skematiske uddrag af fødselsanmeldelserne viser, at jordemødrene i 2000 betjente 692 fødende kvinder, der fødte 700 børn, hvoraf 698 var levendefødte og 2 dødfødte.

288 børn, d.v.s. 41,1%, er **fødte uden for ægteskab** i 2000. Tallene for børn fødte uden for ægteskab har gennem de senere år været som følger:

2000	41,1 %
1999	50,0
1998	50,8
1997	47,0
1996	48,8
1995	46,0
1994	44,6
1993	41,1
1992	43,5
1991	45,5

698, dvs. 99,7 % af samtlige **fødsler har fundet sted på sygehuse** i 2000. Tallene gennem de senere år har i øvrigt været følgende:

2000	99,7 %
1999	99,5
1998	99,7
1997	99,9
1996	99,6
1995	100,0
1994	99,7
1993	99,6
1992	99,7
1991	99,9

Man har bl. a. med Yearbook of Nordic Statistics (NOMESCO) som udgangspunkt fremstillet følgende tabeller, hvor dødfødsels-
 hyppighed, døde pr. 1.000 levendefødte i første leveuge, peri-
 natal dødelighed og spædbørnsdødelighed i perioden 1986 - 2000
 sammenlignes med de tilsvarende tal i de øvrige nordiske
 lande:

Dødfødselhyppigheden i de nordiske lande (pr.1000 fødte)

	1986/90	1991/95	1996	1997	1998	1999	2000
Færøerne	3,9	4,5	4,3	1,5	6,2	9,5	2,9
Danmark	4,8	4,6	4,8	-	-	-	-
Grønland	9,2	4,0	-	-	-	-	-
Island	3,2	2,7	2,7	3,1	2,1	4,6	-
Norge	4,7	4,3	4,5	3,8	4,2	4,0	-
Sverige	3,8	3,4	3,5	3,5	3,6	5,6	-
Finland	3,3	2,9	2,9	-	2,6	3,1	-
Åland	3,2	3,7	3,7	-	-	-	-

Døde pr. 1000 levendefødte i de nordiske lande i den første leveuge

	1986/90	1991/95	1996	1997	1998	1999	2000
Færøerne	6,7	6,1	1,4	3,0	0,0	1,6	0,0
Danmark	3,8	3,2	3,3	-	-	-	-
Grønland	13,7	17,9	-	-	-	-	-
Island	3,7	2,5	2,8	2,6	2,1	1,4	-
Norge	3,3	2,7	1,0	2,3	2,0	2,1	-
Sverige	3,1	2,4	1,8	2,0	1,7	1,8	-
Finland	3,5	2,7	2,2	-	2,4	2,1	-
Åland	1,9	1,2	-	-	-	-	-

Perinatal dødelighed (dødfødte plus døde i første leveuge) i de nordiske lande pr. 1000 fødsler

	1986/90	1991/95	1996	1997	1998	1999	2000
Færøerne	10,6	6,6	5,8	4,4	6,2	11,1	2,9
Danmark	8,6	7,0	8,0	-	-	-	-
Grønland	22,8	21,9	-	-	-	-	-
Island	6,8	5,2	7,4	5,8	4,3	5,8	-
Norge	7,9	7,0	6,5	6,1	6,2	6,1	-
Sverige	6,9	5,8	5,3	5,4	5,4	5,6	-
Finland	6,4	5,7	5,0	-	5,0	5,1	-
Åland	5,0	4,9	-	-	-	-	-

Spædbørnsdødelighed i de nordiske lande (døde pr. 1000 levendefødte under 1 år)

	1986/90	1991/95	1996	1997	1998	1999	2000
Færøerne	9,0	6,1	2,9	4,4	0,0	1,6	0,0
Danmark	7,9	5,0	5,6	-	-	-	-
Grønland	19,7	28,5	-	-	-	-	-
Island	6,0	4,8	3,7	5,5	2,6	2,4	-
Norge	7,8	5,3	4,0	4,1	4,0	3,9	-
Sverige	5,9	5,0	4,0	3,6	3,5	3,4	-
Finland	5,9	4,8	3,9	-	4,2	3,6	-
Åland	4,4	3,7	-	-	-	-	-

Vedrørende dødfødsler og spædbørnsdødelighed på Færøerne 1961 - 90 henvises i øvrigt til Bilag VI, side 56-71 i landslægens årsberetning for 1989-90, hvor der findes uddrag af foredrag over emnet holdt ved en konference i Island 1990.

ABORTINDGREB

På Færøerne er anordning nr. 228 af 20. juni 1959 om ikrafttræden på Færøerne af lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab v.m. stadig gældende. Ifølge denne anordning kan bestemmelse om svangerskabsafbrydelse træffes af en sygehuslæge ansat på et af de færøske sygehuse, dersom afbrydelsen er nødvendig for at afværge alvorlig fare for kvindens liv eller helbred og såfremt tilfældet er begrundet i sygdom, og dette er konstateret på et af de i loven omhandlede sygehuse.

Dersom en kvinde i andre tilfælde ønsker sit svangerskab afbrudt, må afgørelsen herom træffes efter samråd mellem den autoriserede læge, der foretager indgrebet, og en anden autoriseret læge.

Svangerskabsafbrydelse må kun ske på sygehuse.

Ifølge oplysninger fra sygehusene blev der på Landssjúkrahúsið's kirurgiske afdeling i 2000 fremkaldt 41 aborter på lægelig eller anden legal indikation, på Klaksvíkar sjúkrahús ingen og på Suðuroyar Sjúkrahús 5.

Tallene for abortindgreb har gennem de senere år været:

	Landssjúkrahúsið	Klaksvíkar sjúkrahús	Suðuroya sjúkrahús	Ialt
2000	41	0	5	46
1999	47	0	1	48
1998	38	0	7	45
1997	22	0	0	22
1996	37	0	0	37
1995	55	0	4	59
1994	50	0	3	53
1993	49	2	3	54
1992	57	1	2	60
1991	50	0	8	58

Til sammenligning med aborthyppigheder i de øvrige nordiske lande bringes på de følgende to sider tabel og figur fra NOMESCOS årbog "Helsestatistik fra nordiske lande 1999":

Table 2.9 Number of induced abortions 1986-1999
Antal fremkaldte aborter 1986-1999

	Number of abortions Antal aborter	Abortions per 1,000 females by age Aborter pr. 1.000 kvinder i alderen							Total abortion rate ¹⁾ Samlet abortrate ¹⁾	Abortions per 1,000 live births Aborter pr. 1.000 levendefødte
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49		
<i>Denmark</i>										
1986-90	20,828	16.3	30.2	25.0	18.6	13.1	5.9	..	550.5	353.3
1991-95	18,513	16.3	24.6	22.8	18.6	12.0	5.0	0.4	498.0	273.0
1998	16,600	14.3	20.7	20.0	18.0	12.7	5.0	0.5	441.7	250.9
1999	16,271	14.0	20.4	18.7	18.5	13.5	4.7	0.4	..	245.7
<i>Faroe Islands</i>										
1986-90	81	94.0
1991-95	57	75.9
<i>Greenland</i>										
1986-90	978	113.1	121.0	84.1	62.0	31.3	11.1	1.5	2,121.0	829.0
1991-95	949	102.6	119.7	88.9	55.1	27.9	12.2	0.7	2,035.5	821.4
<i>Finland</i>										
1986-90	12,791	16.8	18.7	12.1	9.5	8.1	5.0	0.8	355.0	209.5
1991-95	10,611	11.6	15.8	12.8	9.7	7.0	3.5	0.5	304.6	152.6
1998	10,744	12.6	14.9	13.9	11.8	7.7	3.0	0.2	320.5	188.1
1999	10,819	13.5	15.6	13.7	11.0	7.7	2.9	0.3	323.5	187.9
<i>Åland</i>										
1986-90	51	3.7	13.9	10.7	7.8	7.3	4.2	0.6	241.0	160.0
1991-95	61	18.3	14.9	11.2	10.7	10.5	5.3	0.8	358.5	194.4
<i>Iceland²⁾</i>										
1986-90	687	14.4	17.7	12.9	10.6	8.7	4.6	0.4	345.3	156.6
1991-95	762	14.7	21.4	14.3	11.0	8.3	4.5	0.4	373.0	169.7
1998	901	24.1	23.2	16.2	11.0	9.1	3.8	0.2	437.6	215.7
1999	947	21.4	25.0	19.1	12.7	9.4	3.6	0.2	457.3	231.0
<i>Norway</i>										
1986-90	15,701	21.7	28.9	20.5	14.3	10.1	4.3	0.5	501.6	276.9
1991-95	14,779	18.5	26.5	21.1	15.0	9.6	3.6	0.4	473.4	245.5
1998	14,028	18.7	25.7	19.1	15.1	9.6	3.3	0.3	464.0	240.4
1999	14,251	18.6	26.4	19.6	15.5	10.1	3.8	0.2	471.0	240.3
<i>Sweden</i>										
1986-90	36,165	23.0	32.6	25.6	19.7	15.6	7.4	0.9	621.8	324.3
1991-95	33,708	19.4	29.4	25.3	20.8	14.6	6.5	0.8	584.3	290.8
1998	31,008	18.5	26.4	23.2	20.2	15.3	6.1	0.6	551.5	348.3
1999	30,712	18.4	26.6	22.5	20.4	14.9	5.8	0.6	546.0	348.3

1 The number of legal abortions performed on 1,000 women provided they lived to be 50 years, calculated from the age-specific abortion rates of the current period.

2 1998 and 1999 preliminary figures.

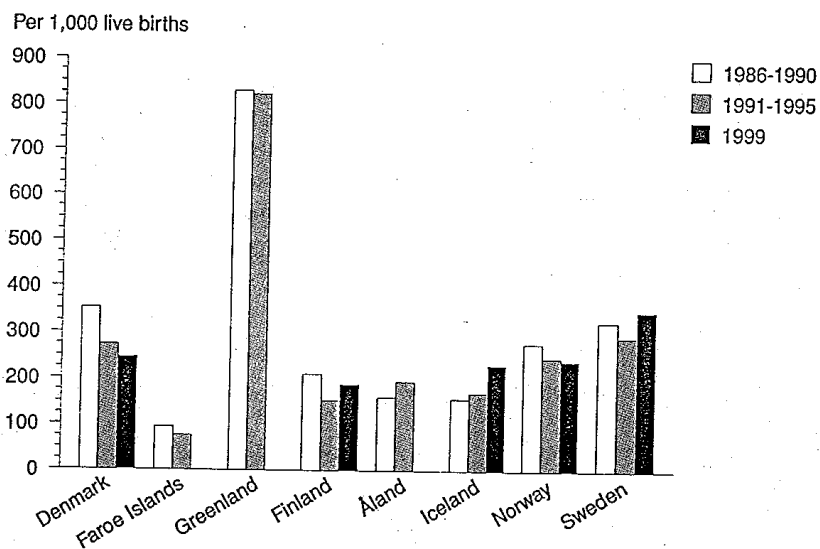
1 Det antal fremkaldte aborter, som 1.000 kvinder ville have fået udført, forudsat de levede til de var 50 år, beregnet ud fra de aldersspecifikke abortrater i observationsåret.

2 1998 og 1999 foreløbige tal.

Source: D: Sundhedsstyrelsen; FI: Landslæknin; G: Embedslægeinstitutionen; F & Å: STAKES;

Kilde: I: Landlæknisembættið; N: Statistisk sentralbyrå og Statens helsetilsyn (1995); S: Socialstyrelsen

Figure 2.6 Abortions per 1,000 live births 1986-1999
Aborter pr. 1.000 levendefødte 1986-1999

Source: Table 2.9
Kilde: Tabel 2.9

STERILISATIONER

Vedrørende sterilisationer er anordning nr. 73 af 14. marts 1968 om ikrafttræden for Færøerne af lov om sterilisation og kastration stadig gældende. Ifølge anordningen kan sterilisation af en kvinde foretages uden tilladelse, når forhold af udelukkende eller ganske overvejende lægelig karakter nødvendiggør forebyggelse af svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes helbred. Sterilisation må i andre tilfælde kun foretages efter tilladelse fra Sterilisationsnævnet.

Færøernes sterilisationsnævn afholdt i 2000 11 møder. Nævnet imødekom sterilisationsansøgninger fra 35 kvinder og 17 mænd.

Tallene for imødekomne ansøgninger på Færøerne har været følgende:

	Mænd	Kvinder	Ialt
2000	17	35	52
1999	9	50	59
1998	16	60	76
1997	12	49	61
1996	9	60	69
1995	13	59	72
1994	8	59	67
1993	15	65	80
1992	5	70	75
1991	5	39	44

Der blev på de 3 færøske sygehuse udført i alt 43 antal sterilisationsindgreb, heraf 14 på mænd og 29 på kvinder.

Til sammenligning med de øvrige nordiske lande bringes på de følgende to sider tabel og figur over udførte sterilisationsindgreb 1985-96 fra NOMESKOS "Helsestatistik for de nordiske lande 1996":

Table 2.7 Sterilizations 1985-1999
Sterilisationer 1985-1999

	Denmark ¹⁾	Faroe Islands	Greenland	Finland	Of which Åland	Iceland ²⁾	Norway	Sweden
<i>Males</i>								
<i>Mænd</i>								
1985	4,348	3	..	558	-	31	2,525	1,624
1990	3,543	8	..	596	-	28	2,070	1,697
1995	5,256	3	4	800	-	87	2,697	1,507
1998	5,477	3	19	1,918	1	143	3,151	1,344
1999	5,884	7	11	1,795	2	200	3,416	1,463
<i>Females</i>								
<i>Kvinder</i>								
1985	5,919	10	..	8,675	8	595	7,490	6,224
1990	5,080	46	..	12,887	8	543	6,166	6,338
1995	4,815	60	67	10,554	31	553	4,525	5,919
1998	5,374	45	76	9,593	38	563	4,699	5,475
1999	5,395	57	86	9,037	27	560	4,761	4,931
<i>Total</i>								
<i>I alt</i>								
1985	10,267	13	..	9,233	8	626	10,015	7,848
1990	8,533	54	..	13,483	10	571	8,236	8,035
1995	10,071	63	71	11,354	31	640	7,222	7,426
1998	10,851	48	95	11,511	39	706	7,850	6,819
1999	11,279	64	97	10,832	29	760	8,177	6,394
[1999]								
<i>Per 1,000 of the age</i>								
<i>Pr. 1.000 i alderen</i>								
<i>Males</i>								
<i>Mænd</i>								
25-34	3.4	..	0.6	1.1	-	1.4	1.9	0.3
35-44	9.2	..	1.4	2.7	0.6	4.4	6.4	1.4
45-54	2.1	..	0.0	0.9	0.5	0.9	2.0	0.6
<i>Females</i>								
<i>Kvinder</i>								
25-34	5.3	..	6.7	7.1	3.5	7.0	3.8	1.8
35-44	8.2	..	11.3	16.7	9.9	22.3	10.2	6.0
45-54	0.5	..	1.1	1.0	1.5	3.3	0.8	0.5

1 Includes sterilizations performed at hospitals. The figures for 1985 and 1990 concerning men include only sterilizations performed during hospitalization.
2. Figures for 1998 and 1999 are preliminary. Rates refer to 1997.

1 Omfatter sterilisationer udført på sygehuse. Tallene for 1985 og 1990 for mænd omfatter kun sterilisationer, der er udført under indlæggelse.
2 1998 og 1999 er foreløbige tal. Raterne er for 1997.

Source: D: Sundhedsstyrelsen; FI: Landslæknin; G: Embedslægeinstitutionen; F & Å: STAKES;
Kilde: I: Landlæknisembættið; N: Statistisk sentralbyrå; S: Socialstyrelsen

DØDELIGHED

Der døde ifølge sognepræsternes indberetning i alt på Færøerne i 2000 338 (176 mænd og 162 kvinder). Man er ikke vidende om nogen person med bopæl på Færøerne i 2000, der døde under sådanne omstændigheder, at liget ikke er fundet.

Ifølge embedets opgørelse døde der i 2000 intet barn under 1 år på Færøerne.

Spædbørnsdødeligheden for hele Færøerne i 2000 var således 0,0%. I de senere år har spædbørnsdødeligheden været følgende:

2000	0,00 %
1999	0,15
1998	0,00
1997	0,44
1996	0,29
1995	0,31
1994	0,60
1993	0,79
1992	0,62
1991	0,69

Forventet middellevetid i de nordiske lande ved 0 år i 1986-99 og 1991-95 fremgår af følgende tabel fra NOMESKO's "Helsestatistik for de nordiske lande 1999":

Table 2.3 Average life expectancy 1986-1999
Middellevetiden 1986-1999

Age	Males					Females				
	0	15	45	65	80	0	15	45	65	80
<i>Denmark</i>										
1986-90	71.9	57.8	29.7	14.1	6.4	77.7	63.4	34.5	17.9	8.1
1991-95	72.5	58.3	30.1	14.2	6.4	77.8	63.5	34.5	17.7	8.1
1997/98	73.6	59.3	31.0	14.7	6.6	78.6	64.2	35.1	18.0	8.5
1998/99	74.0	59.6	31.2	14.9	6.6	78.8	64.3	35.2	18.1	8.5
<i>Faroe Islands</i>										
1986-90	72.8	59.2	30.1	14.5	6.7	79.6	65.5	36.3	18.2	7.7
1991-95	73.3	59.2	31.1	14.8	6.8	80.3	66.0	37.9	19.0	8.5
1996-00	75.2	60.7	32.2	15.5	7.0	81.4	66.8	37.4	19.4	8.8
<i>Greenland</i>										
1986-90	60.7	48.5	24.6	10.6	4.4	68.4	53.8	28.7	13.7	5.4
1991-95	62.3	49.6	25.5	10.4	4.8	68.3	55.5	28.0	12.6	5.4
<i>Finland</i>										
1986-90	70.7	56.4	28.8	13.6	6.1	78.8	64.4	35.3	17.6	7.5
1991-95	72.1	57.7	30.0	14.2	6.3	79.7	65.2	36.1	18.2	7.7
1998	73.5	59.0	30.9	14.9	6.5	80.8	66.3	37.1	19.1	8.2
1999	73.7	59.2	31.2	15.2	6.6	81.0	66.5	37.3	19.3	8.2
<i>Åland</i>										
1986-90	76.6	62.3	33.8	17.0	7.5	83.5	68.7	39.2	21.4	10.0
1991-95	78.7	64.2	35.1	17.9	8.5	84.8	70.1	40.6	21.8	9.8
<i>Iceland</i>										
1986-90	75.0	60.7	32.5	15.8	7.3	80.1	65.8	36.6	19.1	8.8
1991-95	76.3	61.9	33.4	16.4	7.3	80.8	66.3	37.0	19.3	8.7
1997/98	77.0	62.5	33.8	16.5	7.4	81.5	67.0	37.7	19.8	8.7
1998/99	77.5	62.9	34.1	16.7	7.1	81.4	66.8	37.5	19.5	8.4
<i>Norway</i>										
1986-90	73.1	59.0	30.8	14.5	6.5	79.7	65.5	36.3	18.6	8.1
1991-95	74.4	60.1	31.6	15.0	6.5	80.4	66.0	36.8	19.0	8.3
1998	75.5	61.0	32.7	15.7	6.8	81.3	66.7	37.5	19.6	8.6
1999	75.6	61.2	32.7	15.7	6.6	81.1	66.6	37.4	19.5	8.5
<i>Sweden</i>										
1986-90	74.4	60.1	31.7	15.1	6.5	80.2	65.8	36.7	18.9	8.2
1991-95	75.6	61.2	32.6	15.7	6.8	81.0	66.5	37.3	19.4	8.6
1998	76.9	62.4	33.5	16.3	7.0	81.9	67.3	38.0	20.0	8.9
1999	77.1	62.5	33.7	16.5	7.0	81.9	67.3	37.9	19.9	8.8

Source: The central statistical bureaus
Kilde: De statistiske centralbureauer

Nedenfor bringes tabeller over dødsårsagerne på Færøerne udarbejdet i Sundhedsstyrelsen baseret på dødsattesterne for 1996 - 1999. (Færinger døde i Danmark er medregnet).

1996

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	-	1	1
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	2	-	2
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	3	5	8
Ondartet svulst i endetarm	2	2	4
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	8	17
Ondartet svulst i knogler og hud	1	2	3
Ondartet svulst i brystkirtel	-	5	5
Ondartet svulst i livmoderhals	-	3	3
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	9	-	9
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	19	17	36
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	2	2	4
Godartede og uspecificerede svulster	-	1	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	1	2
Sukkersyge	6	3	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	1	-	1
Mentale lidelser	2	4	6
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	4	2	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	4	2	6
Iskæmiske hjertesygdomme	65	40	105
Andre hjertesygdomme	8	16	24
Karsygdomme i hjerne	18	13	31
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	5	-	5
Andre kredsløbssygdomme	2	-	2
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	1	-	1
Lungebetændelse	9	12	21
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	5	12
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	-	1
Sygdomme i lever og galdeveje	4	2	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	-	2	2
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	1	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	1	1
Sygdomme hos nyfødte	1	3	4
Senilitet uden oplysning om sindssygdom	-	1	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	4	9
Motorkøretøjsulykker	2	2	4
Andre ulykker	11	2	13
Selvmord	3	-	3
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	217	168	385

1997

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	1	-	1
Tuberkulose	1	-	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	5	2	7
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	6	11
Ondartet svulst i endetarm	-	1	1
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	12	2	14
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	14	-	14
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	14	8	22
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	3	8
Godartede og uspecificerede svulster	1	1	2
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	-	1
Sukkersyge	2	3	5
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	-	1	1
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	2	2	4
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	-	2	2
Iskæmiske hjertesygdomme	63	38	101
Andre hjertesygdomme	12	10	32
Karsygdomme i hjerne	25	19	44
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	4	8
Andre kredsløbssygdomme	2	1	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	3	-	3
Lungebetændelse	14	8	22
Bronkitis, udvidede lunger og astma	4	4	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	2	-	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	2	1	3
Sygdomme i lever og galdeveje	1	3	4
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	1	4
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	1	3	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	-	-	-
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	1	-	1
Andre medfødte misdannelser	2	-	2
Sygdomme hos nyfødte	-	-	-
Senilitet uden oplysning om sindsygdsm	-	-	-
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	3	8
Motorkøretøjsulykker	4	2	6
Andre ulykker	10	4	14
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	229	142	371

1998

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	1	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	3	-	3
Ondartet svulst i mavesæk	7	2	9
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	3	8
Ondartet svulst i endetarm	3	-	3
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	7	5	12
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	3	3
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	6	-	6
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	17	9	26
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	1	4	5
Godartede og uspecificerede svulster	2	2	4
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	2	2	4
Sukkersyge	8	1	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	5	7	12
Hjernehindebetændelse	1	-	1
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	3	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	2	1	3
Iskæmiske hjertesygdomme	49	40	89
Andre hjertesygdomme	12	14	26
Karsygdomme i hjerne	17	19	36
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	1	5
Andre kredsløbssygdomme	1	2	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	-	1	1
Lungebetændelse	6	5	11
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	9	16
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	6	-	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	2	5
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	2	5
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	-	1
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	2	2	4
Senilitet uden oplysning om sindsygdom	-	2	2
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	9	-	9
Motorkøretøjsulykker	1	-	1
Andre ulykker	7	9	16
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	208	157	365

1999

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	2	6
Ondartet svulst i mavesæk	2	1	3
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	5	10
Ondartet svulst i endetarm	1	5	6
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	6	15
Ondartet svulst i knogler og hud	3	1	4
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	2	2
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	10	-	10
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	22	21	43
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	4	9
Godartede og uspecificerede svulster	1	-	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	5	6
Sukkersyge	6	4	10
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	1	1
Mentale lidelser	5	-	5
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	4	7
Gigtfeber og følgetilstande	1	-	1
Blodtryksforhøjelse	1	3	4
Iskæmiske hjertesygdomme	49	32	81
Andre hjertesygdomme	12	13	25
Karsygdomme i hjerne	18	20	38
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	1	4	5
Andre kredsløbssygdomme	-	-	-
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	2	5	7
Lungebetændelse	7	7	14
Bronkitis, udvidede lunger og astma	3	5	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	2	1	3
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	5	8
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	2	5	7
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	1	-	1
Senilitet uden oplysning om sindsygdom	1	-	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	4	2	6
Motorkøretøjsulykker	4	3	7
Andre ulykker	9	2	11
Selv mord	-	-	-
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	203	181	384

Medens der for perioden 1976-90 noteredes et fald i forventet middellevetid for færøske mænd, er billedet nu vendt, idet der både for mænds og kvinders vedkommende er tale om en stigning fra 1986-90 til 1996-00 på henholdsvis 2,4 og 1,8 år ved alderen 0.

Retslægelige ligsyn

Der forekom i 2000 12 dødsfald ved **ulykkestilfælde** blandt de 34 retslægelige ligsyn.

Antal retslægelige dødsfald ved ulykkestilfælde har de senere år været:

	Dødsfald ved ulykkestilfælde	Heraf motorkøretøjsulykker
2000	12	3
1999	14	7
1998	6	1
1997	15	7
1996	23	4
1995	11	2
1994	18	6
1993	14	6
1992	16	1
1991	16	5

En opgørelse for perioden 1.1.1986 - 31.12.1999 over **brug af sikkerhedssele** blandt førere eller passagerer, der døde ved motorkøretøjsulykker, viser følgende:

Sikkerhedssele/styrthjelm benyttet	8
Sikkerhedssele/styrthjelm ej benyttet	37
Uoplyst	10

Det skønnes, at omkring halvdelen af de 37 trafikdræbte, der ikke benyttede sikkerhedssele, ville være kommet fra ulykken med livet i behold, dersom selen var blevet anvendt. Over en 14-årig periode ville selen således sandsynligvis kunne have reddet ca. 18 personer, fortrinsvis helt unge mennesker, dersom selen var blevet anvendt.

Det må derfor stadig anses for at være påtrængende nødvendigt med en kraftig henstilling til såvel førere som passagerer i motorkøretøjer om, at de **altid anvender sikkerhedssele**, såvel i forbindelse med korte som lange køreture.

Tre dødsfald i 2000 skyldtes nedstyrtning/fald.

Fire dødsfald skyldtes spærring af luftvejene pga. fremmedlegeme eller opkast.

To dødsfald var forårsaget af drukning.

Der forekom to tilfælde af **selvmord** i 2000.

Antallet af selvmord har i de senere år været:

2000	2
1999	0
1998	2
1997	2
1996	3
1995	5
1994	2
1993	5
1992	6
1991	4

Der forekom intet tilfælde af **drab** i 2000. Det sidste drab på Færøerne fandt sted i 1988.

I 18 tilfælde blev dødsårsagen i 2000 efter retslægeligt ligsyn rubriceret som naturlig død.

Der forekom et tilfælde af ukendt dødsårsag i 2000.

I 2000 blev der foretaget 3 retslægelige obduktioner.

Antal tilfælde, hvor politiet efter stedfunden indberetning efter ligsynslovens paragraf 3, stk. 1 meddelte, at indberetningen ikke gav anledning til retslægeligt ligsyn, udeladte retslægelige ligsyn, var 15 i 2000.

15. maj 2001 trådte anordning nr. 268 af 20. april 2001 vedr. lov nr. 402 af 13. juni 1990 om ligsyn m.v. i kraft for Færøerne.

ANMELDESESPLOIGTIGE SYGDOMME, EPIDEMIER

Siden 1997 har anmeldelse af syfilis og gonoré skullet foretages på blanket direkte til epidemiologisk afdeling, Statens Seruminstitut. Antal anmeldte tilfælde for disse sygdommes vedkommende vil af denne grund herefter ikke blive opgjort i denne beretning.

Siden oktober 1988 har man på laboratoriet, Landssjúkrahúsið, foretaget analyser af prøver for **chlamydia trachomatis** ved ELISA metoden.

Antal analyser samt positive prøver siden 2000 har været:

	Antal prøver	positive	%
2000	503	36	7,2
1999	513	43	8,2
1998	428	32	7,6
1997	389	20	5,1
1996	428	30	7,0
1995	380	29	7,6
1994	429	28	6,5
1993	379	29	7,7
1992	377	34	9,0
1991	315	31	9,8

Individuelt anmeldte tilfælde af smitsomme sygdomme (blanket-anmeldelser) fordeler sig således i 2000:

Af encephalitis acuta anmeldtes 0 tilfælde i 1999 (0 i 1998).

Der anmeldtes i 2000 1 tilfælde af purulent meningitis.

Der anmeldtes intet tilfælde af hepatitis i 2000.

Intet tilfælde af **AIDS** anmeldtes i 2000.

Efter bekendtgørelse fra Færøernes Landsstyre etableredes i 1992 et færøsk AIDS-råd. Rådet har syv medlemmer. I 1993 etablerede AIDS-rådet en ordning med nøglepersoner - i alt 22 - geografisk fordelt over hele Færøerne. Nøglepersonerne er enten sygeplejersker eller lærere.

Antal udførte **HIV-test** ved de færøske sygehuslaboratorier fordeler sig således i 2000:

donorer	andre us. ej anonyme	andre us. anonyme	Ialt
1.672	296	50	2.018

Af tilfælde med pertussis (kighoste) i 0-12 måneders alderen anmeldtes 2 tilfælde i 2000 (0 i 1999).

Af **ornithosis** ("nátasjúka") blev der anmeldt 0 tilfælde i 2000.

Antallet af ornithosistilfælde de senere år har været:

2000	0
1999	1
1998	0
1997	0
1996	0
1995	0
1994	1
1993	0
1992	0
1991	1

Der anmeldtes 0 tilfælde af **botulisme** i 2000 (0 tilfælde i 1999 og 1998, 1 tilfælde i 1997, 0 i perioden 1990-96, 3 i 1989).

Af levnedsmiddel- og vandbårne sygdomme anmeldtes 2 tilfælde i 2000 (1 i 1999). Det drejede sig om campylobacter coli/jejuni og yersenia enterocolitica.

Af infectiones cutis neonatorum anmeldtes 0 tilfælde i 2000 (0 i 1999).

Der anmeldtes 6 nye tilfælde af **tuberkulose** i 2000. Antallet af nyanmeldte tilfælde har de senere år været følgende:

2000	6
1999	2
1998	3
1997	0
1996	0
1995	2
1994	0
1993	1
1992	1
1991	0

I 2000 anmeldtes der intet dødsfald på grund af tuberkulose (ét i 1992, det eneste gennem de sidste 12 år). I løbet af 2000 undersøgtes på tuberkulosestationen 56 ikke tidligere undersøgte personer (mod 50 i 1999), heri ikke medregnet Calmette-vaccinationer og tuberkulinreaktioner. Der BCG-vaccineredes i 2000 ved tuberkulosestationen 18 personer (2 i 1999).

Ved udgangen af 2000 fandtes på Færøerne ifølge beretning fra Tuberkulosestationen 5 kendte åbne tuberkulosestilfælde. Gennem de senere år har disse tal udgjort:

2000	5
1999	1
1998	1
1997	0
1996	0
1995	2
1994	1
1993	1
1992	0
1991	0

Den medicinske afdeling på Landssjúkrahúsið behandler indlagte tuberkulosepatienter og varetager Tuberkulosestationens funktioner.

Vaccination mod gul feber på Færøerne varetages af medicinsk afdeling, Landssjúkrahúsið, i Tórshavn. Der foretoges i 2000 110 vaccinationer (i 1999 88).

KIRKEGÅRDE

Landslægen behandlede to sager om kirkegårde i 2000 (en i 1999).

- - o 0 o - -

INSTITUTIONER FOR MINDRE BØRN

I 2000 fik landslægen forelagt 5 sager vedrørende bygningsmæssige ændringer eller nybygninger i forbindelse med etablering af kommunale vuggestuer/børnehaver for børn.

- - o 0 o - -

MEDICINALPERSONALE

Sygehuslæger

Pr. 13. juli 2000 var antallet af sygehusansatte læger ialt 53, heraf på Landssjúkrahúsið 46, Klaksvíkar sjúkrahús 5 og Suðuroyar sjúkrahús 2. Ialt 30 overlæger var ansat ved sygehusvæsenet, heraf 27 på Landssjúkrahúsið, 1 på Klaksvíkar sjúkrahús og på Suðuroyar sjúkrahús 2. Antal reservelæger var 19 på Landssjúkrahúsið, 4 på Klaksvíkar sjúkrahús, medens der ikke var ansat nogen reservelæger på Suðuroya Sjúkrahús.

Kommunelæger

Ved udgangen af 2000 var antallet af kommunelægestillinger 27, heraf 3 i Klaksvík, 6 i Eysturoy, 8 i Tórshavn, 2 i Norðstreymoy, 2 i Vágoy, 2 i Sandoy og 4 i Suðuroy.

Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen

Ordningen beskæftiger dels hjemmesygeplejersker, der yder sundheds- og sygepleje i hjemmene og dels sundhedsplejersker, der varetager forebyggende arbejde hos børn - fra deres fødsel til de går ud af skolen.

Tandlæger

Ved udgangen af 2000 arbejdede der ialt 38 uddannede tandlæger på Færøerne.

I Tórshavn fandtes 7 private tandklinikker med ialt 11 tandlæger, hvoraf den ene udelukkende arbejder som specialtandlæge i orthodonti. Der er en skoleklinik med 5 ansatte tandlæger. På Landssjúkrahúsið er der ansat en hospitalstandlæge.

I Norðoyum fandtes 2 private tandklinikker med 3 tandlæger, samt en skoleklinik med 1 tandlæge.

I Eysturoy er der 3 private klinikker, nemlig i Saltangará, Leirvík og Fuglafirði, samt en klinik, der dels er skoleklinik og dels privatklinik i Skála. I Fuglafirði er den kommunale tandpleje fra den 1. august 1997 privatiseret som en forsøgsordning for tre år. I Leirvík er den kommunale tandpleje fra d. 1. juni 2000 privatiseret som en forsøgsordning frem til juli 2001. I Gøtu arbejder en tandlæge på den kommunale tandklinik.

I Norðstreymoy er der 4 tandklinikker, en i Vestmanna, som dels er skoleklinik og dels privat, og 2 i Kollafirði, en privat og en skoleklinik og en privat i Hvalvik. Der arbejder 3 tandlæger i Norðstreymoy.

I Vágoy er der 2 klinikker, en privat i Sandavági og en delvis privat og dels skoleklinik i Sørvági. Der arbejder ialt 2 tandlæger i Vágoy.

I Sandoy er 1 tandklinik med en tandlæge, som delvis er privat og dels børnetandlæge.

I Suðuroy arbejder 5 tandlæger, 3 i Tvøroyri, den ene som kombineret tandlæge og 2 børnetandlæger og 2 i Vágur, en som skoletandlæge og en som privatpraktiserende.

Jordemødre

I 2000 var der 18,5 normerede jordemødrestillinger under det færøske sygehusvæsen.

Apoteksvæsenet

Ved udgangen af året 2000 var der hos Landsapotekeren ansat 1 apoteker og 1 farmaceut.

På Tjaldurs Apotekið, Tórshavn var der ansat 1 apoteker, 6 farmaceuter, 19,73 farmakonomer, 4,0 farmakonomelever og 6,5 defektricer, på Suðuroyar apotek i Tvøroyri 1 apoteker, 2,28 farmakonomer og 1,94 defektrice, medens der på Norðoya apotek i Klaksvík var ansat 1 apoteker og 1 farmakonom.

I 2000 meddelte landslægeembedet i 59 tilfælde læger tilladelse til udlevering af **ikke indregistreret medicin** gennem apoteker (63 i 1999). Denne funktion varetages i Danmark af Lægemiddelstyrelsen, men da apotekervæsenet er overtaget af det færøske hjemmestyre, gælder den danske lægemiddellov ikke her. Landslægen behandler af samme årsag tillige ansøgninger om **særtilskud til medicin**. I 2000 behandlede 44 sager (58 i 1999).

Det permanente medicintilskudsudvalg har formanden for sygekassernes centralorganisation, landsapotekeren og landslægen som medlemmer.

Registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter har landsapotekeren, landslægen og landsdyrlægen som medlemmer. Nævnet afholdt to møder i 2000.

Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel

Der var ingen sag under behandling i 2000, ingen i 1999.

Klager over autoriseret sundhedspersonale

I året 2000 var der 5 klagesager vedrørende autoriserede sundhedspersoners faglige virksomhed, der blev videresendt til behandling i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

Klagesagernes antal de senere år har været:

2000	5
1999	8
1998	4
1997	9
1996	7
1995	8
1994	11
1993	14
1992	7
1991	7

SUNDHEDSOPLYSNING

Embedet har i mange år overfor politiske og administrative myndigheder pointeret vigtigheden af en øget og koordineret sundhedspædagogisk indsats. Det er herfra blevet fremhævet, at dette bliver stadig mere påkrævende nødvendigt, og man har henvist til aktiviteterne i vore nabolande.

En arbejdsgruppe med landslægen som formand blev nedsat i 1986 med kommissoriet at gøre forberedelser til en færøsk lovgivning vedrørende koordineret forebyggende helsearbejde, og den tilendebragte sit arbejde i 1987 med et forslag til lov om et forebyggelsesråd til landsstyret. Forslaget blev fremsat i lagtinget, men blev beklageligvis nedstemt.

Landslægeembedet har foreslået landsstyret at genfremsætte lovforslaget eller på anden vis at lovgive således, at dette særdeles vigtige område indenfor sundhedsvæsenet bliver tilgodeset. Landsstyret har fremsat et nyt lovforslag, og dette blev i 1999 vedtaget af lagtinget.

Embedet anser det for vigtigt, at problemer såsom besættelse af læge- og andre sundhedsfaglige stillinger eller en løsning af problemerne med sygehusenes organisation og drift løses på en optimal måde, men finder det dog endnu vigtigere med en kraftig opprioritering af den sundhedspædagogiske indsats. Her tænkes især på faktorer som rygning, manglende motion, alkoholmisbrug og ekstrem overvægt.

HELBREDSBEDØMMELSER

Landslægen fungerer som rådgiver for den færøske socialforvaltning og skoledirektion samt Færøernes Landsstyre vedrørende **helbredsbedømmelser i tjenestemandssager**. I 2000 behandledes 20 sager, i 1999 24.

RETSLIG VIRKSOMHED

Der foretoges i 2000 af landslægen 27 medicolegale ligsyn (7 blev foretaget af andre læger). Der henvises i øvrigt til siderne 22-23.

Kørekortsagernes antal var 493 i 2000.

Tvangsindlæggelse på psykiatrisk afdeling: Af sager vedrørende tvangsindlæggelse på gule papirer behandledes én i 2000.

Der behandledes 7 sager vedrørende avlingstidsbestemmelse i 2000.

I 2000 udfærdigedes ét ligpas.

- - o 0 o - -

RESUMÉ

Færøerne udgøres af 18 øer i Nordatlanten og har et samlet areal på ca.1400 km² samt et indbyggertal på 46.180 pr. 31.12.2000.

I 2000 fødtes 698 levende børn. Dødfødselshyppigheden var 2,9 ‰. 99,7 % af fødslerne fandt sted på sygehus. Antal legale aborter var 46. Der døde 338 personer. Spædbørnsdødeligheden var 0,0 ‰.

Antal dødsfald ved ulykkestilfælde i 2000 var 12, heraf 3 p.g.a. færdselsulykke. Antal selvmord var 2, og der forekom intet tilfælde af drab.

Meningitis anmeldtes i 2000 med 1 tilfælde.

Af hepatitis A, B og C var der i 2000 0 tilfælde. Ornitose forekom med 0 tilfælde. Der var 5 kendt åbne tilfælde med tuberkulose ved årets udgang.

Antal kommunelægestillinger i 2000 var 27, medens antal sygehusansatte læger var 53, heraf 30 overlæger og 23 reservelæger. Ialt var der på Færøerne 82 erhvervsaktive læger. Antal jordemødre var 19, tandlæger 38, farmaceuter 7 og apotekere 4.

I 2000 foretoges der 34 medicolegale ligsyn. Der behandlede 493 kørekortsager, en sag vedr. tvangsindlæggelse og 7 avlingstidsbestemmelsessager.

SUMMARY

The Faroes consist of 18 islands in the North Atlantic, the total area is 1400 km², and the number of inhabitants pr. 31.12.2000 is 46.180.

In 2000 there were 698 live-born children. The still-born rate was 2,9 ‰. Deaths pr. 1000 live births were 0. 99,7 % were born in hospitals. The number of legal abortions was 46. 338 persons died.

The number of fatal accidents was 12, including 3 fatal traffic accidents. The number of suicides was 2, and there was no homicide.

1 cases of meningitis was notified.

There was 0 case of hepatitis A, B and C and 0 of ornithosis. By the end of the year there were 5 open cases of tuberculosis.

The number of general practitioners in 2000 was 27, whereas there were 53 hospital physicians. The total number of active physicians was 82. There were 19 midwives, 38 dentists and 11 pharmaceuticals.

In 2000 34 medicolegal inquests were made. 493 cases in connection with driver's licenses were tried.

Bilag I. Befolkningens bevægelser år 2000.

Kommuna	Manntal 1/1-00	Flutt til Føroyar	Flutt úr Føroyum	Flutt í komm.	Flutt úr komm.	Fødd	Deyð	Manntal 31/12-00
Fugloyar	40	1	0	13	1	0	2	50
Svínoyar	59	2	0	4	0	0	0	63
Viðareiðis	317	7	4	10	10	10	6	321
Hvannasunds	441	8	5	28	28	10	2	449
Klaksvíkar	4.678	160	95	232	178	84	37	4.779
Kunoyar	136	5	2	8	2	1	2	141
Mikladals	78	1	2	4	7	3	1	77
Húsa	60	0	0	5	1	0	2	62
Oyndafj.	166	4	1	11	4	0	2	171
Elduvíkar	102	1	0	7	12	1	0	98
Fuglafj.	1.497	83	38	109	70	17	7	1.546
Leirvíkar	816	17	20	38	41	13	5	821
Gøta	960	31	35	48	48	18	9	969
Nes	1.118	53	16	77	37	18	6	1.170
Runavíkar	2.410	117	82	191	147	37	16	2.475
Sjóar	1.006	18	10	38	29	16	8	1.023
Skála	625	27	11	50	26	10	8	651
Eiðis	688	14	10	26	17	16	8	705
Sunda	455	12	12	20	25	6	2	454
Funnings	95	0	2	0	2	1	4	90
Gjáar	58	0	1	0	2	0	1	55
Haldarsvíkar	256	4	5	23	24	1	1	255
Saksunar	30	0	0	1	1	0	0	30
Hvalvíkar	348	16	6	31	26	4	1	356
Hósvíkar	240	3	0	11	13	6	1	243
Kollafjarðar	940	21	16	54	47	11	2	956
Kvívíkar	558	11	8	29	29	7	2	563
Vestmanna	1.210	43	18	71	54	17	7	1.237
Kirkjubøar	201	3	5	16	6	3	1	213
Hests	46	0	0	8	1	1	1	53
Nólsoyar	259	8	3	21	16	5	7	262
Sandavágs	689	26	15	42	49	6	4	684
Miðvágs	953	34	28	62	53	17	6	973
Sørvágs	886	45	19	75	52	9	10	908
Bíggjar	71	1	2	7	12	1	0	67
Mykines	16	0	0	6	2	0	1	19
Sands	559	31	24	38	43	8	8	554
Skopunar	488	32	13	46	40	5	6	493
Skálavíkar	162	5	2	17	7	1	2	171
Húsavíkar	152	0	8	5	11	0	5	141
Skúvoyar	85	0	0	3	2	1	1	86
Hvalbiar	779	12	18	16	35	8	4	764
Tvøroyrar	1.787	71	55	132	86	20	24	1.829
Fámjins	116	0	0	1	5	1	2	111
Hovs	121	3	0	3	0	2	5	121
Porkeris	358	8	7	17	16	2	2	359
Vágs	1.404	54	56	79	106	12	14	1.375
Sumbiar	404	9	5	16	9	1	5	407
Tórshavnar	16.466	772	664	1.299	1.166	291	110	16.780
Tilsamans	45.389	1.773	1.323	3.048	2.598	701	360	46.180

(Kilde: Landsfólkayvirlitið, Tórshavn)